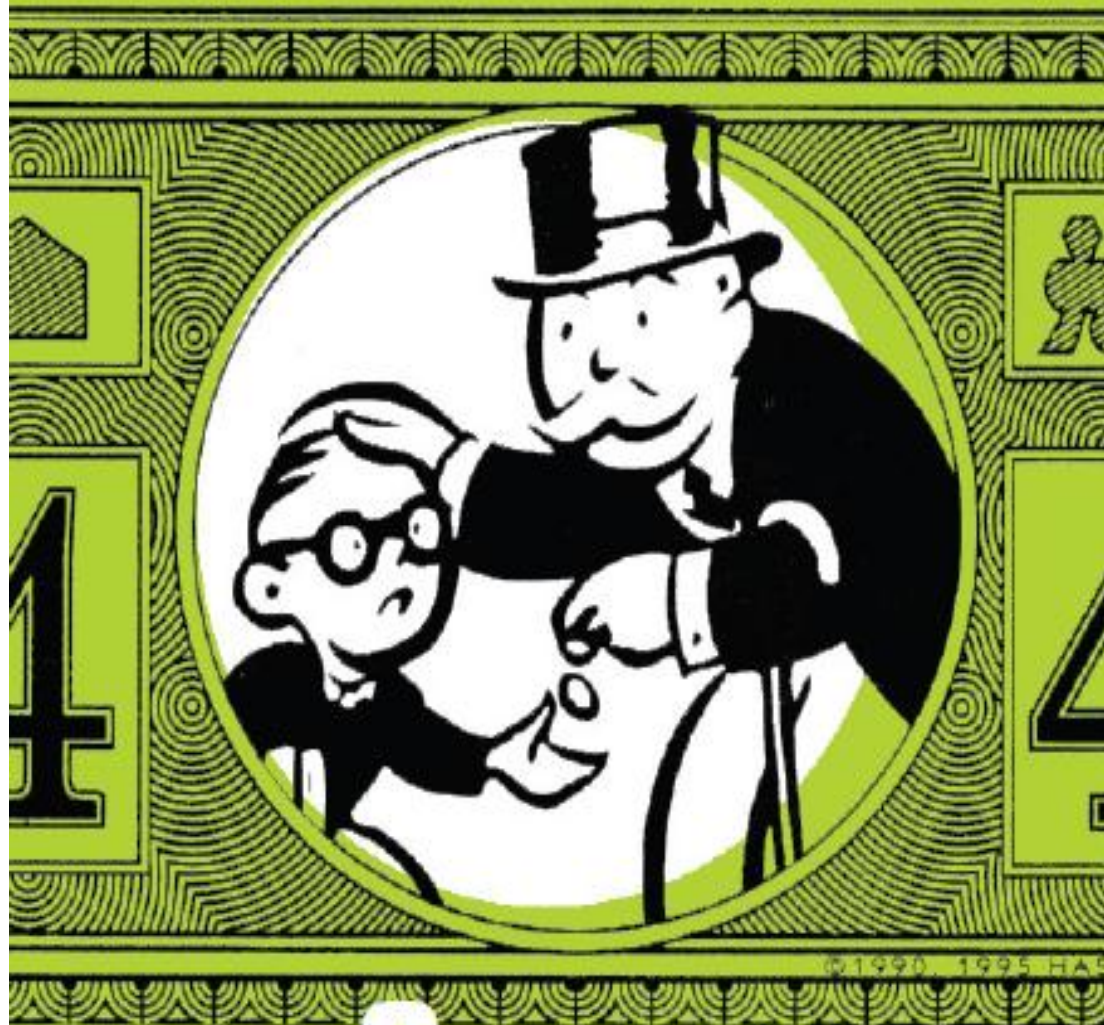

Docència

USTEC·STEs IAC
Interindical Alternativa de Catalunya

Marc 2012
N. 32

©1990, 1995 HAS

Cap on ens porten?

Una tragedia grega

*Per Themis Kotrifakis,
secretari general del sindicat OLMÉ
Traducció de Xavier Díez*

El govern grec està practicant un terrorisme financer que sacrifica les necessitats i els drets de la majoria de la societat per fer front a la crisi, contra la qual aplica unes polítiques que condueixen el país cap al fracàs. El deute públic és el resultat d'una combinació de l'especulació amb la connexió il·legal entre polítics i foscos interessos econòmics i financers, responsables d'haver incrementat la despesa pública. El deute serveix com a pretext per preservar els seus interessos i imposar les polítiques dictades des de la Unió Europea i el Fons Monetari Internacional.

L'impacte entre els treballadors, la ciutadania i el sector públic

Les imposicions als treballadors i l'impacte que ocasionen en la vida quotidiana conformen una tràgica realitat de retallades salarials, que arriben fins al 55% en el cas del sector públic; reducció continuada de les pensions i increment de l'edat de jubilació; desmantellament dels fons de la seguretat social; acomiadaments i expedients temporals d'ocupació en el sector públic (amb remuneracions que representen el 60% del salari mínim); dràstiques retallades a la despesa pública (educació, salut i seguretat social) que tenen com a conseqüència una severa degradació dels serveis socials i el tancament o la reducció de les entitats públiques que realitzen un treball social (hospitals, institucions de prevenció a la drogodependència, organitzacions socials, etc); privatització d'empreses públiques de serveis bàsics (companyies de telefonia, elèctriques o de proveïment d'aigua); derivació de la sanitat pública cap a la gestió d'empreses privades; eliminació de la negociació col·lectiva i l'establiment de la contractació individual dins les empreses; negativa a la negociació en el sector públic, en què les condicions de treball són dictades per llei; increments impositius reiterats que afecten, en la major part dels casos, les classes mitjanes i baixes, un fet que contrasta amb l'evasió fiscal que practiquen sistemàticament les grans empreses i les principals fortunes.

Propaganda i mentides

El govern fa servir els mitjans de comunicació com a canal de propaganda a fi de condicionar l'opinió pública a acceptar les mesures d'austeritat, tot presentant els treballadors com a responsables de la situació actual. Per defugir responsabilitats, el govern grec vol fer creure que la causa de la crisi és compartida, i en culpa el ciutadà comú i la presumpta mala gestió del sector públic.

Una de les mentides més recurrents ha estat el suposat excés de treballadors públics, amb una evident manipulació de les estadístiques. En realitat, si ens guiem per les xifres reals, els funcionaris representen a Grècia un 16,1% de la població activa, respecte al 22,5% a Bèlgica, el 26,7 % a Finlàndia, el 10,2% a Alemanya, el 13,8% a Espanya, el 16,4% als Estats Units, el 18,9% al Regne Unit o el 15,8% a

La pobresa i la misèria s'han estès entre grups socials cada cop més amplis i ja s'han començat a detectar casos de fam a les escoles

Holanda. Tracten de presentar el funcionariat com els treballadors més ben pagats, com un grup "privilegiat", mentre s'oblida que l'actual remuneració anual mitjana a la Unió Europea és de 27.600 euros mentre que a Grècia només arriba als 15.000 euros.

Tracten de fer creure que la despesa social a Grècia és excessiva, tot i que si fem comparacions, mentre que la mitjana anual a la Unió Europea és de 6.250 euros per habitant, a Grècia és només de 3.550 euros. Tracten de presentar-nos com un país gandul i que els grecs treballem menys que la resta d'europesos. La realitat, tanmateix, és que, d'acord amb l'informe Eurostat, la jornada setmanal mitjana d'un treballador grec és de 44,3 hores, mentre que a la Unió Europea és de 41,7.

En nom de la reducció del deute, el govern pren mesures que ens condueixen a l'estancament i a l'afegament. Des d'un deute del 120% del PIB el 2009, que ens va portar a haver d'acceptar obligatòriament els programes d'intervenció de la Troika, el percentatge ha pujat en molt poc temps fins al 162% del PIB el 2011, i s'espera que arribi al 200% el 2015 per baixar de nou al 120% el 2020, després del nou acord de la Unió Europea del passat 26 d'octubre de 2011. Cal preguntar-se, doncs, per què tanta gent ha de patir tant per tornar al punt de partida.

Desocupació i pobresa

Les estadístiques oficials indiquen que la taxa d'atur s'ha duplicat del 9% el 2009 al 18,4% el 2011. En el cas dels més joves arriba fins al 45%, amb perspectives d'empitjorar al llarg de 2012. Les retallades redueixen la capacitat de compra dels treballadors, la qual cosa els empeny a contrar la seva despesa a cobrir les necessitats bàsiques a fi de sobreviure. Pobresa i misèria s'han expandit entre grups socials cada vegada més amplis. De fet, s'han començat a detectar a les escoles episodis de fam entre l'alumnat.

D'acord amb les dades oficials, la participació dels empleats i pensionistes en la càrrega impositiva del 2009 fou superior a la del 2008, (70,18 % respecte al 68,23%) mentre que disminuï la contribució dels professionals del sector privat i de les empreses (55,54% el 2008 i 52,59% el 2009).

Agenda educativa

Malgrat que el ministre d'Educació nega l'existència d'una agenda oculta, els acords signats amb la troika comunitària fan evident el contrari. La intervenció del petit comitè d'alts funcionaris europeus que condicio-

S'ha establert una nova educació orientada al mercat, amb les solucions més barates possibles que ignora les conseqüències socials que se'n puguin derivar

nen el govern pretén de controlar el conjunt d'un sistema educatiu amb uns recursos absolutament esquistats. De fet, el govern es compromet a enviar informes cada tres mesos sobre el que es fa o es deba de fer a l'educació i la troika dicta també les mesures a prendre en aquest àmbit. Un exemple n'és la nova Llei de qualitat de l'educació, suggerida per l'FMI, la Comissió Europea i el Banc Central Europeu, enviada ja al Parlament i que té assegurada l'aplicació.

Mentre l'educació grega està oficialment i literalment sota la custòdia de la troika, el ministre d'Educació aplicarà les propostes del "grup de polítiques educatives" creat expressament i supervisat per l'FMI. El resultat: les decisions, pel que fa al sistema educatiu i les seves funcions en tots els àmbits, han d'estar basades en estrictes criteris econòmics, des de la perspectiva d'una educació de "baix cost". A més, s'estableix una nova educació orientada al mercat, amb menors despeses, organitzada segons criteris d'economia d'escala, i amb les solucions més barates possibles, que ignora les conseqüències educatives i socials que se'n puguin derivar. La retòrica oficial de la Unió Europea segons la qual es presenta l'educació com a matèria d'interès nacional, sona a broma de mal gust.

Retallades de les despeses educatives

Els memoràndums imposats sota la intervenció de la troika exigixen una tan esorbitant i increïble reducció de la despesa que implica necessàriament el desmantellament de l'educació pública. Malgrat els anuncis governamentals i els compromisos anteriors amb la Unió Europea de portar la despesa educativa pública al 5% del PIB el 2013, la despesa pública en aquest àmbit està previst que es reduirà del 2,94% del PIB el 2009 al 2,23 % el 2015. En termes absoluts, representa passar d'un pressupost de 7.480 milions d'euros el 2009 a 6.044 milions el 2015. O el que és el mateix, 1.436 milions menys en 8 anys, una reducció del 19,2%. Una veritable catàstrofe!

Mestres, famílies i alumnes han patit també grans retallades en la despesa corrent dels centres. Els fons econòmics del Ministeri han estat reduïts en un 60%, la qual cosa implica una asfíxia econòmica de l'escola pública i la impossibilitat de fer front a les necessitats bàsiques quotidianes. S'ha demanat a les famílies que contribuïssin econòmicament a les

escoles per impedir que deixin de funcionar. A més, tenint en compte que el govern ha duplicat el preu del gasoil, en alguns casos, moltes escoles ja no poden engegjar la calefacció a l'hivern.

El ministre grec d'Educació ha anunciat la fusió de 1.933 centres educatius (1.523 escoles i 410 instituts), sense cap diàleg amb les comunitats educatives ni la professió docent. Com a conseqüència, 1.056 centres han tancat definitivament (851 escoles de 10.798; és a dir, un 7,8%, i 205 instituts de 3.185; és a dir, un 6,5% del total).

El ministre d'Educació ha tancat 22 dels 58 centres d'educació ambiental, escoles esportives, classes de gimnàstica i un bon grapat de serveis d'acollida matinal a escoles de primària. Ha eliminat els serveis de suport a l'escola secundària. Ha degradat l'ensenyament de llengües estrangeres i disminuït els centres de "segona oportunitat". També ha suprimit les classes d'ensenyaments artístics, d'educació per a la ciutadania i de tecnologies de la informació i la comunicació, l'orientació professional o les biblioteques escolars. Finalment, ha incrementat les ràtios de 25 a 30 alumnes per classe.

Un nou model de direcció i de currículums

El ministeri planteja de convertir les direccions actuals en directius gestors (mànagers) que tinguin un paper de control i decisió absolut sobre el professorat mitjançant l'avaluació. La intenció és eradicar qualsevol rastre de gestió democràtica de claustres i consell escolars, com també la majoria de les atribucions que tenen els òrgans col·lectius.

Les reformes educatives promogudes pel govern s'orienten en la direcció d'impartir coneixements i competències fragmentàries i devaluades, i l'establiment de "valors" en la direcció de l'"emprenedoria" i el "mercat". Aquestes reformes són semblants a les que ja es van fer recentment en la reforma universitària. Una política que condueix cap a la devaluació de l'educació pública i gratuïta i que obre les portes a la irrupció d'inversors internacionals i empreses amb afany de lucre.

D'acord amb l'informe de l'OCDE encarregat pel Ministeri d'Educació, els docents seran els únics responsables del fracàs escolar un cop s'hagin aplicat aquestes reformes. De fet, el mateix informe recomana com a primera mesura incrementar la càrrega de treball mitjançant una extensió de dedicació lectiva al professorat. Cal tenir present que actualment, i segons l'informe Eurydice, els professors grecs imparteixen 18,4 hores de classe per setmana, equivalent a la dedicació lectiva mitjana dels docents europeus.

Reducció en el nombre de docents i empitjorament de les condicions de treball

El curs 2010/2011 es van produir 3.400 contractacions i 17.500 jubilacions, respecte un total de 160.000 docents (cosa que representa un 10% menys de plantilla).

A causa dels tancaments d'escoles, l'increment de ràtios i l'eliminació de serveis educatius, el Ministeri d'Educació ha creat les condicions per empenyer molts mestres i professors a abandonar la professió, perquè molts no han acceptat la mobilitat imposada que els podia obligar a exercir a l'altra punta del país. A més, hi pesa la perspectiva del compromís del govern amb la troika d'acomodar 120.000 funcionaris d'aquí al 2013 (encara es desconex quants n'hi haurà que pertanyeran al camp de l'educació).

De manera paral·lela, un programa del Ministeri de Treball té previst aprofundir en la privatització de l'educació amb la signatura d'un seguit de convenis amb organitzacions no governamentals, que contracten treballadors amb menor formació i pitjors condicions laborals que podrien oferir serveis educatius de baix cost als municipis.

Salaris

Entre 2009 i 2011, si es tenen en compte les retallades salarials i els nous impostos, el nostre poder adquisitiu s'ha reduït un 20%. La nòmina del sector públic per al 2012 inclou una baixada addicional d'un altre 20%. Per tal que ens fem una idea de com queda el salari d'un docent, vet aquí un parell d'exemples: per a un professor novell, un salari net anual de 8.500 euros; és a dir, de 640 al mes; per a un professor amb 35 anys de serveis, 17.800 i 1.400 euros respectivament. A tot això, la reforma recull que qualsevol complement dependrà de l'avaluació positiva de la tasca docent i dels resultats de l'alumnat. I que, en tot cas, només serà una petita part dels docents qui ho podrà percebre. Cal recordar que tot plegat implica una taula salarial inferior al 50 % de la mitjana europea; i que, a més, el govern ha incrementat les despeses corrents de qualsevol família, com els impostos de contribució urbana, la llum, l'aigua, el gas i l'IVA.

Nou govern, mateixa política

Amb un banquer com a primer ministre i una nova coalició de govern formada per tres partits que inclou l'extrema dreta, la policia ha rebut ordres d'actuar amb major duresa. D'acord amb les imposicions de la Unió Europea del passat 26 d'octubre de 2011, després de comprovar que l'agenda d'austeritat i privatitzacions s'havia posat en marxa, també s'estan aplicant reformes constitucionals arreu del continent, en el context del Pacte Europeu d'Estabilitat. Dit d'una altra manera, aquesta nova política neoliberal imposa obligacions com la de retallar salaris, aplicar nous impostos, reduir els drets laborals i disminuir la despesa social.

Mobilitzacions i propostes

En aquest context, les nostres reivindicacions han de ser polítiques. Hem de fer front a aquesta tempesta i afirmar que té solució: una altra política. No som els treballadors els causants del deute públic. No reconeixem aquest deute i en reclamem l'anul·lació.

Themis Kotsifakis,
secretari general del sindicat OME

- Hem d'acabar amb aquesta política i amb el govern que l'aplica. Hem d'acabar amb qualsevol govern que apliqui aquesta mateixa política. La troika ha de ser expulsada del país.
- Hem d'eliminar l'agenda de la bàrbara coalició del govern, la Unió Europea i l'FMI, el seu programa i totes aquelles mesures que se'n derivin.
- Hem d'eradicar les polítiques neoliberals arreu d'Europa.

Nosaltres, els ensenyants, com també la resta de treballadors i treballadores del nostre país, vam convocar una vaga general de 48 hores el 19 i 20 d'octubre passats. Durant aquests dos dies vam organitzar manifestacions, protestes i ocupacions d'edificis. Els estudiants van ocupar la majoria de les universitats i molts instituts durant els mesos de setembre i octubre. Al llarg del darrer any més de vint vagues amb grans manifestacions dels sectors públic i privat han tingut lloc a Grècia. La resposta del govern ha estat la brutalitat policial: al llarg dels darrers mesos s'han produït un gran nombre d'arrestos i de ciutadans ferits. La policia no dubta a causar danys físics i psíquics a la ciutadania, inclouent-hi criatures i estudiants. Però estem decidits a continuar la nostra lluita.

Creiem que Grècia és només el punt de partida. Polítiques similars estan sent portades a la pràctica arreu d'Europa, especialment als països del sud. Per tant, caldrà coordinar una reacció conjunta de totes les federacions de treballadors, joves i moviments socials del continent. És la nostra obligació acabar amb les polítiques que liquiden els nostres drets laborals, i que desmantellen l'estat del benestar i l'educació pública a Europa.

Convidem a organitzar conjuntament mobilitzacions arreu del continent, que incloguin vagues, manifestacions, actes de desobediència, ocupacions d'edificis públics i qualsevol altra forma de protesta. La nostra és una lluita comuna que ens ha de portar a l'eradicació de les polítiques neoliberals europees. Estem convençuts que els treballadors i treballadores guanyarem. Units per una altra Europa!